

PK II Ko₁ 579.2016

Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości
Prokurator Generalny

Odpowiadając na pismo z dnia 19 maja 2016 roku BM-I-071-207/16/2 160520-00680 przy którym przekazano kopię interpelacji nr 2999 Pana Stanisława Pięty Posła na Sejm RP w sprawie procederu wyłudzenia nienależnej zapłaty przez firmy oferujące pozycjonowanie reklamy w Internecie dla małych i średnich przedsiębiorców, uprzejmie przedstawiam:

Prokuratura Okręgowa w Jeleniej Górze aktualnie prowadzi postępowanie przygotowawcze pod sygn. akt PO III Ds.1.2016/Sp w sprawie doprowadzenia w marcu 2014 r. szeregu osób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez osoby odpowiedzialne za prowadzenie interesów Progres Interactive sp. z o.o. w związku z zawarciem umów o pozycjonowanie strony internetowej, tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. W postępowaniu na chwilę obecną występują 92 podmioty pokrzywdzone z terenu całej Polski. Każdego dnia do Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze wpływają kolejne zawiadomienia, które są włączane do akt przedmiotowej sprawy. Przewidywać można, iż finalnie postępowaniem objętych zostanie kilkaset osób pokrzywdzonych, co wynika z informacji uzyskanych od dotychczas przesłuchanych świadków, przy czym dokładna ich liczba na chwilę obecną nie jest możliwa do ustalenia.

Przedmiotowym postępowaniem objęto również działania osób odpowiedzialnych za prowadzenie interesów firm Net Lab Development, Net One Progres Interactive sp. z o.o., sp. k. oraz Net Two Interactive sp. z o.o. faktycznie powiązanych z firmą Progres Interactive sp. z o.o.

W toku postępowania wystąpiono do właściwych miejscowo jednostek Policji – KP I w Jeleniej Górze i KPM w Jeleniej Górze o przesłanie akt ewentualnych spraw prowadzonych w tych jednostkach dotyczących Antoniego W. i Progres Interactive sp. z o.o. a nieobjętych nadzorem prokuratury z uwagi na uprzednio obowiązujące przepisy kodeksu postępowania karnego, celem ich włączenia lub też podjęcia i włączenia do sprawy sygn. PO III Ds.1.2016.

Do materiałów tejże sprawy łączone są również akta spraw prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową w Jeleniej Górze a dotyczące Progres Interactive sp. z o.o. i Antoniego W.

Nadmieniam, iż przedmiotowe postępowanie zostało wszczęte w związku ze złożonym w dniu 25 września 2014r. do komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze zawiadomieniem Roberta W. o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oszustwa dokonanego na jego szkodę przez osoby odpowiedzialne za prowadzenie interesów Progres Interactive sp. z o.o. W dniu 31 października 2014r. wszczęto dochodzenie o czyn z art. 286 § 1 k.k. a następnie, z uwagi na kolejne zawiadomienia, wskazujące na skomplikowany charakter sprawy, w dniu 31 grudnia 2014 r. Prokuratura Okręgowa w Jeleniej Górze wszczęła w przedmiotowej sprawie śledztwo, które powierzono do dalszego prowadzenia Komendzie Miejskiej Policji w Jeleniej Górze. Sprawę zarejestrowano pod sygn. akt V Ds. 10/15/Sp/. Objęła ona 39 podmiotów pokrzywdzonych. Po przeprowadzonych czynnościach dowodowych, w dniu 29 grudnia 2015 r. wydano postanowienie o umorzeniu śledztwa wobec stwierdzenia, iż czyny objęte postępowaniem nie zawierają znamion czynu zabronionego. Postanowienie to zostało zaskarżone przez część osób pokrzywdzonych. W dniu 11

maja 2016 r. zażalenie uwzględniono i uchylono w całości postanowienie o umorzeniu śledztwa, zaś sprawę zarejestrowano pod nową sygnaturą PO III Ds. 1.2016.

Śledztwo w przedmiotowej sprawie, z uwagi na bieg terminów procesowych, zostało postanowieniem z dnia 14 maja 2016 r. Prokuratora Regionalnego we Wrocławiu (sygn.. akt PR III Dsn 246.2016.JG) przedłużone na dalszy czas oznaczony, tj. do dnia 13 listopada 2016r.

W chwili obecnej postępowanie znajduje się w fazie in rem. Nie jest ono objęte zwierzchnim nadzorem służbowym.

W celu zbadania skali tego rodzaju zjawiska i ilości prowadzonych na terenie kraju postępowań przygotowawczych w podobnego rodzaju sprawach, wystąpiono ze stosownym zapytaniem do wszystkich Prokuratur Regionalnych i ustalono co następuje.

Z informacji uzyskanej z Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu wynika, iż oprócz rzeczonoego śledztwa, w Prokuraturze Rejonowej w Kłodzku prowadzone jest postępowanie o sygn. PR 1 Ds.256.2016 w sprawie doprowadzenia w okresie od września 2015r. do listopada 2015r. w Kłodzku do niekorzystnego rozporządzenia mieniem Bereniki M. w kwocie 349 zł poprzez wprowadzenie w błąd w zakresie zawarcia z firmą MultiNet z/s w Poznaniu umowy dotyczącej świadczenia usług reklamowych w bazie danych Nawigator – Firm.pl i następnie żądanie zapłaty za dokonanie wpisu do tejże bazy danych za okres 12 miesięcy, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.

W obszarze właściwości miejscowej Prokuratury Regionalnej w Poznaniu, były prowadzone postępowania przygotowawcze dotyczące opisanego procederu, a mianowicie:

- w Prokuraturze Rejonowej Poznań – Stare Miasto w Poznaniu 2 sprawy, w których wydano postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania oraz 2 sprawy, które zakończyły się wydaniem postanowienia o umorzeniu na podstawie art. 17§1 pkt 2 k.p.k.,

- w Prokuraturze Rejonowej Poznań – Grunwald w Poznaniu 1 sprawa, w której wydano postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania,
- w Prokuraturze Rejonowej w Lesznie 1 sprawa znajdująca się obecnie w toku (w fazie in rem).

Z informacji uzyskanej z Prokuratury Regionalnej w Szczecinie wynika, iż Prokuratur Rejonowa w Szczecinku pod sygn. akt 1 Ds. 12/13 prowadziła postępowanie w sprawie o czyn z art. 13 § 1 k. k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. mający miejsce w okresie od 28.04.2010 r. do 23.04.2012r. w Bobolicach a polegający na usiłowaniu doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem po uprzednim wprowadzeniu w błąd pokrzywdzonego co do warunków kontraktu z firmą TEMDI, którego przedmiotem było pozycjonowanie reklamy w Internecie. Postępowanie to zostało zakończone wydaniem w dniu 25 lutego 2013 r. postanowienia o umorzeniu wobec braku znamion czynu zabronionego.

Prokuratura Regionalna w Białymstoku wskazała, iż w Prokuraturze Rejonowej Białystok – Północ prowadzone jest obecnie postępowanie o sygn. akt PR Ds. 278.2016 (w fazie in rem) w sprawie usiłowania doprowadzania do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wprowadzanie w błąd w związku z zaoferowaniem usługi pozycjonowania firmy na stronie wyszukiwarki Google, co nie było możliwe do zrealizowania, tj. o czyn z art. 13 § 1 k. k. w zw. z art. 286 § 1 k. k. Natomiast w Prokuraturze Rejonowej w Suwałkach w repertorium Ko zarejestrowano dwie sprawy, z których jedną zakończono prawomocnie odmową wszczęcia dochodzenia, zaś w drugiej prowadzone jest obecnie postępowanie sprawdzające .

W jednostkach prokuratury podległych Prokuraturze Regionalnej w Gdańsku prowadzonych było 9 spraw, które zostały umorzone, z czego 8 w Prokuraturze Rejonowej Gdańsk – Wrzeszcz w Gdańsku i 1 w Prokuraturze Rejonowej Toruń Centrum –Zachód w Toruniu, 1 sprawa, w której wydano postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego (Prokuratura Rejonowa Gdańsk – Wrzeszcz w Gdańsku) oraz 5 spraw, które zostały dołączone do innych postępowań w

tej samej lub innej jednostce organizacyjnej prokuratury (4 sprawy w Prokuraturze Rejonowej Gdańsk – Wrzeszcz w Gdańsku i 1 sprawa w Prokuraturze Rejonowej Toruń Centrum –Zachód w Toruniu).

Ponadto 1 sprawa w Prokuraturze Rejonowej Gdańsk – Wrzeszcz w Gdańsku nadal znajduje się w prowadzeniu.

Z obszaru właściwości Prokuratury Regionalnej w Katowicach, w Prokuraturze Okręgowej w Katowicach, w Wydziale II do spraw Przestępczości Gospodarczej prowadzone jest śledztwo o sygn. VI Ds. 13/12/Sp, w sprawie zaistniałego w okresie od stycznia 2010 r. do listopada 2011r. w Katowicach, Warszawie i innych miejscowościach na terenie kraju przestępstwa polegającego na doprowadzeniu szeregu podmiotów gospodarczych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przy zawarciu umów o świadczenie usług internetowych przez Kalfas Marketing sp. z o.o. z/s w Katowicach, Premium Internet Services z/s w Warszawie, Extra Internet GmbH z/s/ w Dortmundzie (Niemcy), tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. Zasadniczym wątkiem śledztwa jest doprowadzenie szeregu podmiotów gospodarczych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wynikające z uprzedniego wprowadzenia w błąd przy zawarciu telefonicznej umowy o dzierżawę domen internetowych – tzw. „oszustwo domenowe”. W chwili obecnej postępowanie obejmuje łączną liczbę ok. 12.500 pokrzywdzonych i liczba ta wzrasta. Znajduje się w fazie in personam albowiem 6 osobom przedstawione zostały zarzuty popełnienia przestępstwa.

Przedmiotowe śledztwo zostało objęte zwierzchnim nadzorem służbowym przez Prokuraturę Regionalną w Katowicach - sygn. sprawy Ap III Dsn 7/2013.

Z kolei Prokuratura Rejonowa w Dąbrowie Górniczej prowadziła postępowanie 3 Ds. 928/14 o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. zakończone wydaniem prawomocnego w chwili obecnej postanowienia o umorzeniu dochodzenia z uwagi na brak znamion czynu zabronionego. W Prokuraturze Rejonowej w Siemianowicach Śląskich w dniu 17.02.201r. wydano postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie 2 Ds. 86/10 z uwagi na brak znamion czynu zabronionego.

W prokuraturach podległych Prokuraturze Regionalnej w Lublinie zarejestrowano 7 postępowań przygotowawczych, których przedmiot stanowił proceder opisany w interpelacji Pana Posła, z których 6, zarejestrowanych w Prokuraturze Rejonowej Lublin – Północ i Prokuraturze Rejonowej w Tomaszowie Lubelskim, zostało zakończonych merytorycznie wydaniem postanowienia o umorzeniu dochodzenia lub też o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego.

W Prokuraturze Okręgowej w Radomiu prowadzone jest śledztwo VI Ds. 15/14 w sprawie doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem szeregu osób na łączną kwotę nie mniejszą jak 100.000zł przez prowadzącego firmę PROMOWANIEFIRMY.pl z/s w Radomiu za pomocą wprowadzenia w błąd co do faktu zawarcia z nimi umów o świadczenie usług reklamowych w Internecie oraz zakresu tychże usług, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.. Śledztwo w przedmiotowej sprawie zostało przedłużone przez Prokuratora Regionalnego w Lublinie do dnia 13 września 2016r. (sygn. akt RP Dsn 28.2016). Z poczynionych ustaleń wynika, iż wskazana firma nawiązała kontakt z ok. 4500 osobami na terenie kraju oferując zamieszczanie banerów reklamowych lub pozycjonowanie danych na przeglądarkach. Do dnia 15.03.2016r. przesłuchano w sprawie 2000 osób potencjalnie pokrzywdzonych działalnością w/wym. firmy.

Prokuratura Regionalna w Warszawie poinformowała, iż w okręgu warszawskim zarejestrowano dwa postępowania, a mianowicie w Prokuraturze Rejonowej w Piasecznie postępowanie 2 Ds. 518/14/XI zakończone wydaniem w dniu 25.04.2014 r. postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia oraz PR 2 Ds. 649.2016 pozostające w chwili obecnej na etapie postępowania sprawdzającego.

W obszarze działania Prokuratury Regionalnej w Krakowie, podlegała Prokuraturze Okręgowej w Nowym Sączu, Prokuratura Rejonowa w Muszynie za numerem Ds. 596/15 prowadziła postępowanie w sprawie o usiłowania doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wprowadzenie w błąd co do warunków umowy zawartej ustnie z Immobiliaire International sp. z o.o. dotyczącej umieszczenia reklamy pokrzywdzonego na portalu

www.panoramaprzedsiebiorstw.pl, które zostało zakończone wydaniem postanowienia o umorzeniu dochodzenia (decyzja prawomocna, utrzymana przez Sąd Rejonowy w Muszynie).

Jednostki prokuratur podległe Prokuraturze Regionalnej w Rzeszowie i Łodzi nie prowadziły tego rodzaju postępowań przygotowawczych.

Analizując powyższe informacje stwierdzić należy, iż poza jednostkowymi przypadkami, jak to ma miejsce w odniesieniu do postępowania PO II Ds.1.2016 prowadzonego przez Prokuraturę Okręgową w Jeleniej Górze i śledztwa VI Ds. 13/12 Prokuratury Regionalnej w Katowicach, działania o modus operandi tożsame z opisanym w interpelacji Pana Posła Stanisława Pięty, nie są na tyle powszechne aby było konieczne podejmowanie szczególnych działań ze strony Prokuratury Krajowej dla ich skutecznego ścigania. W ocenie Departamentu Postępowania Przygotowawczego, dla prawidłowej realizacji ustawowych zadań prokuratury w zakresie ścigania tego rodzaju przestępstw, wystarczające są aktualnie obowiązujące regulacje, w tym zawarte w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz. U. 2016. 508), mocą którego w prokuraturach regionalnych i prokuraturach okręgowych, mogą być tworzone działy obejmujące zakresem swojej właściwości min. prowadzenie i nadzorowanie wieloosobowych spraw o poważne przestępstwa z wykorzystaniem Internetu oraz z zastosowaniem technologii i systemów teleinformatycznych (cyberprzestępczość), o skomplikowanym stanie faktycznym i w zależności od wartości szkody.

Już te przesłanki decydować będą o jednostce prokuratury właściwej do prowadzenia konkretnego postępowania, co winno zagwarantować jego prawidłowy tok. Ponadto w myśl § 126.1 cytowanego Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 20216 r., jeżeli przemawia za tym dobro śledztwa i szczególna waga lub zawłość sprawy, istnieje możliwość powołania zespołu dla prowadzenia konkretnego postępowania i z pewnością w przypadku konkretnych postępowań, właściwi prokuratorzy regionalni czy okręgowi, będą z takiej możliwości korzystali.

Stwierdzić także należy, iż w oparciu o obecnie obowiązujące przepisy regulujące zasady obejmowania zwierzchnim nadzorem służbowym tego rodzaju postępowań, nadzór taki każdorazowo winien być i niewątpliwie jest wdrażany jedynie w poszczególnych sprawach, jeżeli ich waga i charakter oraz zasięg terytorialny za tym przemawiają.